REJESTR DOTYCZY:

KORCZAK ZIOŁKOWSKI

s/c Józefa i Anny

z d.

* 06.09.1908 w Boston

kraj: US

† 20.10.1982 w Crazy Horse

kraj: USA

pochowany: u stóp pomnika nad którym pracował

nr grobu: Crazy Horse Memorial

Nr rejestracyjny

/

Nota zamieszczona:
w tomie .....
czesci .....

Indeks

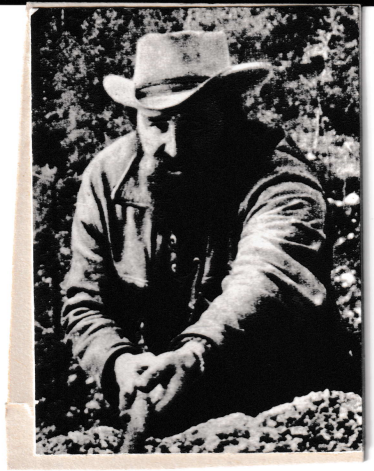
PLASTYCY/rzezbiarz/

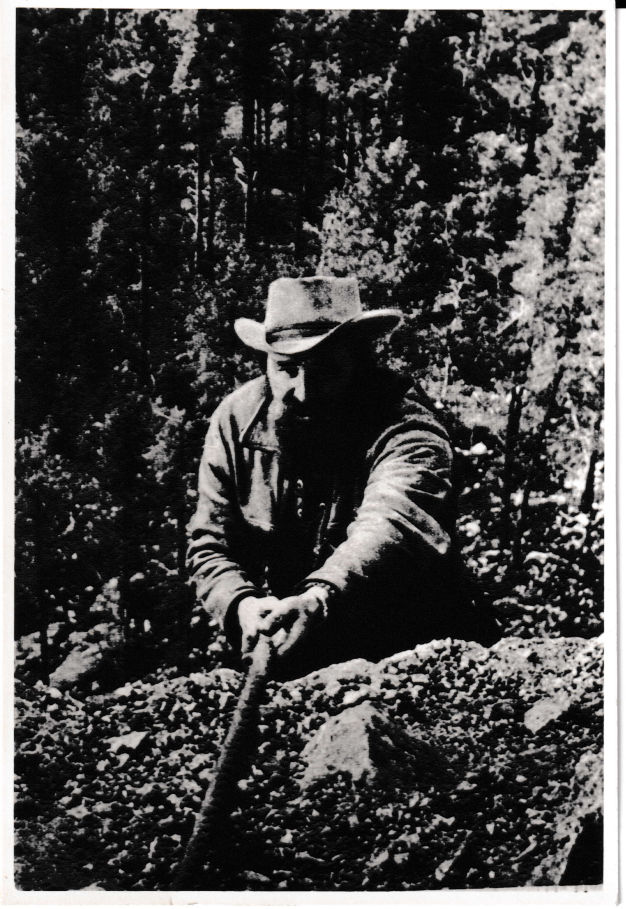
Copyright: 1970
B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

Uwagi:

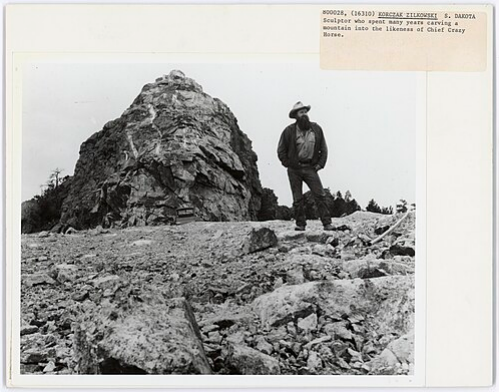

Korczak Ziołkowski
art.rzezb. ur.1908 w Bostonie
U.S.A. ~~xxx~~ twórca ptatuy
" Szalonego Konia" wodza
indianskiego szczepu Siouków

WIKIPEDIA
Wolna encyklopedia

Korczak Ziółkowski

Korczak Ziółkowski	
 Korczak Ziółkowski, ok. 1955	
Data i miejsce urodzenia	6 września 1908 Boston
Data i miejsce śmierci	20 października 1982 Crazy Horse
Narodowość	amerykańska
Dziedzina sztuki	rzeźba
Ważne dzieła	
▪ Pomnik Szalonego Konia ▪ pomnik w Mount Rushmore	

Korczak Ziółkowski (ur. 6 września 1908 w Bostonie, zm. 20 października 1982 w Crazy Horse w Dakocie Południowej[1]) – amerykański rzeźbiarz polskiego pochodzenia[2].

Życiorys

Oboje jego rodzice byli Polakami. Osierocony w drugim roku życia (oboje rodzice - Anna i Józef zginęli tragicznie) był wychowankiem kilku domów dziecka i rodzin zastępczych. W jednej z nich zdobył umiejętności budowy ciężkich konstrukcji. Jakkolwiek nigdy nie ukończył szkoły artystycznej, od najmłodszych lat przejawiał duży talent rzeźbiarski. Po ukończeniu technikum w Cambridge podjął pracę jako cieśla okrętowy w stoczni, gdzie po godzinach pracy zaczął też rzeźbić w drewnie, co uczyniło zeń cenionego twórcę mebli artystycznych[3][4].

Jego pierwszą rzeźbą w marmurze było popiersie sponsorującego go bostońskiego sędziego dla nieletnich Fredericka Pickeringa Cabota[1][4].

W 1932 przeprowadził się do West Hartford w stanie Connecticut, gdzie zaczął rzeźbić zawodowo. Sprzedawał swoje prace w Bostonie, Nowym Jorku i na obszarach Nowej Anglii[4]. W 1939 rzeźbiarz Gutzon Borglum zaproponował mu stanowisko asystenta przy tworzeniu

monumentalnego dzieła – Głów Prezydentów w ścianie góry Mount Rushmore w Górach Czarnych w Dakocie Południowej[3]. W tym samym roku jego marmurowe popiersie Paderewskiego zdobyło pierwszą nagrodę na Wystawie Światowej w Nowym Jorku[1].

Podczas prac na Mount Rushmore zgłosiło się doń kilku wodzów plemienia Dakotów z pytaniem, czy nie podjąłby się stworzenia pomnika honorującego Indian. Wódz Henry Standing Bear napisał doń: *My, wodzowie, chcielibyśmy, by biały człowiek wiedział, że czerwony człowiek też ma swoich bohaterów*[5].

Ziółkowski przystąpił do planowania pomnika Szalonego Konia, na który Indianie przeznaczyli 200-metrową skałę w Górach Czarnych. Korczak wykupił górę i okoliczny teren od rządu USA w zamian za inną swoją posiadłość. Kiedy projekt był przygotowany, zaczęła się wojna. Ziółkowski wstąpił na ochotnika do armii amerykańskiej, został ranny w Normandii podczas lądowania na plaży Omaha i wrócił do USA[1].

W 1947 przeniósł się na stałe w Góry Czarne i rozpoczął tworzenie największej rzeźby świata (ukończona będzie miała 195 m długości i 172 m wysokości, w samej głowie wodza mogłyby się zmieścić wszystkie z głów prezydentów z Mount Rushmore). 3 czerwca 1948 dokonano pierwszej kontrolowanej eksplozji dynamitu[3].

W Święto Dziękczynienia 1950 Ziółkowski ożenił się z Ruth Ross (ur. 26 czerwca 1926 w Hartford, zm. 21 maja 2014 w Rapid City), entuzjastką sztuki, która od 1947 była jego asystentką. Prace przy pomniku przebiegały wolno, bowiem Ziółkowski odmówił przyjęcia dotacji państwowych[6] w myśl indiańskiej zasady, że *Góry Czarne nie są na sprzedaż*. Pieniądze zbiera prywatna fundacja (Crazy Horse Memorial Fundation), a kasę zasilają wpływy z biletów wstępu i dary w milionach dolarów licznych mecenasów. Dzięki nim można było zakupić nowocześniejsze i wydajniejsze maszyny. Jednocześnie trzeba pamiętać, że od kilkunastu lat pracuje kilkuosobowa stała ekipa, która dzięki zebranemu doświadczeniu przyśpiesza prace nad pomnikiem. Ośrodek Crazy Horse rok rocznie odwiedza ponad milion turystów[7][8].

Ziółkowski zmagał się z rzeźbą do 1982, kiedy to zmarł nagle na zawał serca w miejscu pracy. Do tego czasu zaznaczył kontury rzeźby przedstawiającej Crazy Horse dosiadającego konia i wskazującego na swój dom, oświadczając, że „moje ziemie są tam, gdzie leżą moi zmarli”[9]. Został pochowany u stóp pomnika. Po jego śmierci prace kontynuowała wdowa i siedmioro spośród dziesięciorga dzieci[1]. Ruth Ross po śmierci została pochowana wraz z mężem[6], a ich dzieci i wnuki kontynuują prace i działają w Crazy Horse Memorial Foundation.

Jego krewną jest pisarka Aleksandra Ziółkowska-Boehm[10].

Przypisy

1. Korczak Ziolkowski: Storyteller in Stone (http://reclaimingjournal.com/sites/default/files/journal-article-pdfs/06_1_Tully.pdf). reclaimingjournal.com. [dostęp 2024-02-20].
2. Polak dla Indian: historia pewnego pomnika. Szalony Koń Szalonego Polaka (http://www.polityka.pl/swiat/1511518,1,polak-dla-indian-historia-pewnego-pomnika.read) polityka.pl (pol.) [dostęp 2017-12-09]
3. Mateusz "Biszop" Biskup, *Śladami zapomnianych bohaterów w rozdziale: Rzeźbiarz gór*, Poznań: Vesper, 2011, s. 442-447, ISBN 978-83-7731-052-6.

4. KORCZAK (https://crazyhorsememorial.org/story/the-history/meet-korczak-storyteller-in-stone). crazyhorsememorial.org. [dostęp 2024-02-21].
5. Aleksandra Ziółkowska-Boehm, Otwarta rana Ameryki, Debit, 2007. ISBN 978-83-7167-556-0. Amerykańskie wydanie: Open Wounds of America, Nemsi Books, 2009, ISBN 978-0-9821427-5-2
6. *Indiański wódz, polski rzeźbiarz i największy pomnik świata* (https://web.archive.org/web/20140530072347/http://wiadomosci.onet.pl/prasa/indianski-wodz-polski-rzezbiarz-i-najwiekszy-pomnik-swiata/y2jvy), [w:] The Washington Post / Onet [online], Onet.pl, 27 maja 2014 [dostęp 2014-05-30] [zarchiwizowane z adresu (http://wiadomosci.onet.pl/prasa/indianski-wodz-polski-rzezbiarz-i-najwiekszy-pomnik-swiata/y2jvy) 2014-05-30] (pol.).
7. Każdy człowiek ma swoją górę do przekucia. Niezwykły rzeźbiarz Korczak Ziółkowski. (https://www.cultureave.com/kazdy-czlowiek-ma-swoja-gore-do-przeklucia-niezwykly-rzezbiarz-korczak-ziolkowski/). www.cultureave.com. [dostęp 2021-11-22].
8. Crazy Horse – Roter Held in grauem Stein (https://www.spiritofthewestmagazine.com/crazy-horse/). www.spiritofthewestmagazine.com. [dostęp 2024-02-21].
9. CRAZY HORSE MEMORIAL (https://blackhillsvisitor.com/see-and-do/crazy-horse-memorial/). www.cultureave.com. [dostęp 2021-12-15].
10. Aleksandra Ziółkowska-Boehm, Andrzej Palacz (przeprowadzający wywiad): Moje książki i Wańkowicz – rozmowa z Aleksandrą Ziółkowską-Boehm – Wydawca. Portal Rynku Wydawniczego (http://archive.is/xkhBk#selection-1055.111-1055.479). wydawca.com.pl, 2009-08-25. [dostęp 2018-11-05]. [zarchiwizowane z tego adresu (http://www.wydawca.com.pl/index.php?s=info&kat=2&dzial=52&poddzial=113&id=4874) (2018-11-05)].

Bibliografia

- *Korczak Ziolkowski* (https://www.britannica.com/biography/Korczak-Ziolkowski), [w:] *Encyclopædia Britannica* [dostęp 2022-09-30] (ang.).

Linki zewnętrzne

- Stanisław Błaszczyna, *Każdy ma swoją górę – Korczak Ziółkowski i rzeźba Szalonego Konia* (https://wizjalokalna.wordpress.com/2012/09/20/korczak-ziolkowski-i-rzezba-szalonego-konia/)

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Korczak_Ziółkowski&oldid=77862408”